

Consilia Seu Responsa Juris

Schmalzgrueber, Franz

Augusta Vindelicorum & Ratisbonae, MDCCXL

Cons. XL. Mortuarii pro Debito oppignorati.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72304](#)

Benedictionem petere, & suscipere, & interim libere exercere posse jura sua Abbatia: ipsam verò Benedictionem imperiendam omnino gratis, & absque solennitatibus secum ferentibus aliquod impendium, etiam prandii, prohibitâ Episcopis benedicentibus, eorumque Officialibus, Ministris, ac etiam assistentibus receptione cuiuscunque muneri causâ, intuitu, & occasione dictæ Benedictionis, sub pœna interdicti ab usu Pontificalium per annum. Declaratio hæc ad verbum sic habet:

13. „ Martis 1. Maji 1725. stantibus Privilegiis Apostolicis, quorum vigore Abbes Regulares, perpetui non ratione Monasterii, sed ratione administratio- nis, non suscipiunt Benedictionem ab aliquo Antistite, vel suscipiunt à quo- cunque Catholico Antistite sibi bene vi- so, an consulendum sit Sanctissimo, ut dictis Privilegiis non obstantibus, de- claret, Benedictionem ab Abbatibus hujusmodi esse suscipiendam, & à quo Antistite? vel derogat dictis Privilegiis? Proposito hujusmodi dubio in Congre- gatione particulari, à SS. D. Nostro deputata, Eminentissimorum, & Re- verendissimorum DD. Pici, Zondeda- ri, Corradini, Prolemei, & Polig- nach; nec non DD. Archiepiscoporum Naupactensis, & mei Philippensis, il- lud fuit ita resolutum.

14. „ Consulendum Sanctissimo, edi pos- se Constitutionem Apostolicam declara- tivam, & respectivè dispositivam hoc modo, videlicet 1. ut respectu Abba- tum, prætenderentium Privilegia exemp- tiva ab onere suscipiendi Benedictionem per simplicem communicationem gene- ralem, talia Privilegia non suffragen- tur. 2. ut respectu Abbatum, haben- tium Privilegia suscipiendi Benedictio-

„ nem à quoconque Catholico Antistite, teneantur Benedictionem suscipere à proprio Episcopo, vel à Metropolita- no, & ita imposterum in Bullis, à Can- cellaria Apostolica desuper expedientis injungi debeat; quatenus verò ab illo, quem elegerit Abbas, negligatur Bene- dictionis ministratio, juxta dispositio- nem c. statuimus de suppl. negl. Pralat. Ab- bas electus valeat à quoconque Catholico Antistite eandem Benedictionem suscipere.

15. „ Ita tamen, ut per declarationem, & dispositionem hujusmodi non intelliga- tur ullo modo suspensum exercitium ju- rium Abbatialium, sed solummodo Ab- bes electi teneantur infra annum Be- nedictionem suscipere, & respectivè ex- postulare ad normam dicti c. statuimus de suppl. negl. Pralat. interim exercendo om- nia jura Abbatialia.

16. „ Pro qua quidem Benedictione susci- pienda interdicenda erit Episcopis bene- dicentibus, eorumque Officialibus, Mi- nistris, ac etiam Assistentibus receptio cuiuscunque muneri, causâ, intuitu, & occasione dictæ Benedictionis, tam antè, quam post, etiam sub nomine xe- niorum, dulcium &c. idque sub pœna Interdicti ab usu Pontificalium per an- num, quodque Benedictiones hujusmo- di imposterum fiant sine solennitatibus secum ferentibus aliquod impendium, etiam prandii.

17. „ Quo verò ad Abbes, habentes pri- vilegia suscipiendi Benedictionem à suis Superioribus Regularibus, vel eorum Delegatis, & respectivè munitos Privilegiis, ut habeantur pro benedictis, ni- hil proſus innovandum, imò declaran- dum, privilegia esse penitus observanda

CONSILIO XL.

In Causa Mortuarii pro debito oppignorati.

SUMMARIUM.

1. *Facti species.*
2. *seqq. Debita à Beneficiato relata unde solvi debeant?*
3. *Res, quæ adhuc sunt in spe, oppignorari possunt.*
4. *Canonico primo anno, quo fructibus caret, tenetur recitare Horas Canonicas.*
5. *Renuntians Canoniciatus non habet jus ad Mortuarium.*
6. *Conclusio dictorum.*

(Bbb 3)

FACTI

FACTI SPECIES.

I.

Ictorinus Canonicus ante biennium ducentos florenos à Judæo accepit mutuos, & pro hoc credito oppignoravit huic Mortuariū. Nuper fatis cefit, debito hoc nondum extincto. Proin Judæus creditor solutionem sibi fieri petit ex Mortuatio hypothecæ nomine sibi transcripto.

QUÆRITUR

*An intentio Judæi sit fundata
in jure?*

2.

Rationes
dubitate.

Pro parte negativa pugnat, quod Victorinus, dum erat in vivis, Mortuariū nondum possederit, adēque rem aliquam, nondum suam, pro debito obligaverit: quod fieri non potest; neque enim res aliena in pignus, vel hypothecam concedi possunt, nisi vel dominus consentiat, vel postea ratum habeat. Confirmatur, quia integrum semper fuit Victorino cedere suo Canonici vel per resignationem, vel per aliam mutationem, quo casu nullum utique secutum fuisse Mortuariū.

3.

Videtur quæstio ista commode solvi posse ex iis, quæ dixi
*ad libr. 3. Decret. tit. 23. n. 51. & trib.
seqq.*

ubi quæritur, unde solvi debeant debita, relicta ab Antecessore Prælato, vel Rectore Ecclesiæ, aut alio Beneficiato? Secundum ibi dicta respondendum est cum distinctione; vel enim defunctus reliquit tantum bona patrimonialia sine Ecclesiasticis, vel Ecclesiastica tantum sine patrimonialibus, vel tam Ecclesiastica, quam Patrimonialia, vel denique nec Patrimonialia, nec Ecclesiastica.

Si reliquit tantum Patrimonialia, interest, an habuerit sufficentes redditus sibi ab Ecclesia assignatos, vel non habuerit. Si prius, debita, ab ipso etiam propter necessitatem v.g. infirmitatem contracta, ex Patrimonialibus ejus bonis solvi debent.

arg. c. ex præsentium 3. de Pignor.

Si posterius, considerandum, an debitor defunctus sciverit, beneficium non habere sufficentes redditus, vel hoc nec siverit. Si scivit, & tamen acceptavit, iterum ex Patrimonialibus solvi debita illius reliqua debent; quia censetur in tali casu voluisse ex Patrimonio suo addere, quod ad co-

gruam sustentationem ex redditibus Ecclesiasticis non sufficerat. Si ignoravit, aut præter opinionem, & ob causam accidentariam v.g. ob fructum unius, aut alterius anni sterilitatem, incusiones hostium &c. redditus non sufficeret, tunc successor in beneficio obligandus erit, ut ex futuris redditibus beneficii debita, à defuncto contracta, solvat, dummodo tale onus sustinere possit, ut pluribus cit. ad. verit

Pirh. *ad tit. de solut. n. 19.*

Si defunctus reliquerit bona Ecclesiastica sine Patrimonialibus, Ecclesia indulget Clerico, tanquam pauperi, ob honorem etiam statu Clericalis, ut omnia ejus debita solvantur ex redditibus Ecclesiasticis; nam etiam vivens tali casu solvere illa posset. Possuntque eo casu redditus ejus Ecclesiastici in arresto ponii, & creditori assignari, ut eos percipiat, donec debitum sit solutum,

ut tradit Abb. in c. 2. de fidejuss. n. 3. &

12.

Si defunctus reliquit tam Patrimonialia, quam Ecclesiastica, quoad eam quantitatem, quam competens, & decens ejus sustentatio requirebat, solvenda sunt ejus debita ex redditibus Ecclesiasticis; reliquum vero debitorum ex bonis Patrimonialibus solvendum est. Proinde ea pars redditum beneficialium, quæ honestæ, & decenti sustentationi beneficiarii supererat, refervari debet, ut ad pias causas applicetur, Pirhing l. cit. n. 20.

Si denique defunctus nec Patrimonialia, nec Ecclesiastica bona reliquit (idem est, si hæc ad extinguenda debita non sufficiant) expensas necessarias v.g. factas in infirmitate, vel funeris causâ solvere debet Ecclesia, aut successor in beneficio, modo iste onus hoc ferre possit; alioquin enim ad Episcopum spectabit aliunde providere, & subsidium afferre: in cæteris, quæ expensas necessarias, & utiles superant, damnum ferre debebit creditor, quippe qui nullo ex capite Ecclesiam obligare potest ad ea solvenda.

Proinde in casu præsenti considerandum est, an Victorinus noster post mortem suam reliquerit bona in tanta quantitate, quæ sufficiat ad extinguenda ejus debita, vel non. Si primum, ex his satisfieri Judæo creditori debet, neque ad solvendum huic et alienum obligari vel successor, vel Ecclesia potest. Si secundum, cum debitu hoc præsumi possit contractum esse à Victorino ex causa necessaria, quippe qui gravi, & diuturna admodum infirmitate antea laboravit, alias ad illud solvendum teneretur Ecclesia, vel successor, juxta dicta num. præc. quam doctrinam confir-

Rota in Romana Collect. & coram Rondino decif. 58. n. 19. p. 18. tom. I. recent. ubi

ubi dicit; quod Canonici adstringantur ad debita suorum antecessorum, quorum Præbendis fruuntur.

Cum ergo ad sublevandos ab hoc oneris successores introductum sit Mortuarium, ex hoc saltem debita, ex necessitate contracta, si alia bona deficiant, extingui debent. Necque contrarium probat ratio dubitandi num. 2. allata, nam, ut DD. communiter ad tit. de Pignorib. & aliis Cau-
tion. tradunt, res non solum, quæ actu possidentur, sed etiam illæ, quæ sunt adhuc in spe, eâ conditione, si extiterint, in pignus, & hypothecam concedi possunt. habuit autem Victorinus non tantum spem, sed etiam jus ad Mortuarium, ut ex eo, aliis bonis deficientibus, solvantur expensæ funeris, & alia debita pro infirmitate, aut causa aliunde necessaria contracta; nam hoc jus acquisivit, dum anno illo, quo stadium fecit, & redditibus earuit, recitavit Officium Divinum, & Horis Canonis in choro adiitit.

Ethinc ad dubium, an Canonicus te-
neatur ad recitandum Officium, si primo
anno, quo stadium facit, vel etiam plurimi-
bus, fructus beneficii non percipiat, sed
ex consuetudine isti cedant aut hæredibus
ejus, aut distribuantur inter Canonicos
antiquiores, communiter respondetur,
talem Canonicum minime solvi lege precep-
Horarias persolvendi, ut nominatum doc-
cent

Navarr. Bonart. Bonac. & apud huic
Molsef. Less. Garc. Fill. Suar. Regin.
quibus adde declarationem Cardina-
lium, quam allegat Garc. p. 3. c. 1. n.
62.

rationem inter alias dant, quia, licet talis
Canonicus de præsenti tempore, quo sta-
dium facit, fructus non percipiat, perci-
pient tamen eos post mortem ipsius hære-
des, vel ipse Canonicus, si antiquior fa-
ctus fuerit, ex stipendio, cuius partem ex
portione accendentium novorum Canonici-
orum ipse habebit.

Ad confirmationem negatur paritas;
nam Mortuarium debetur Canonicus, qui

ut Canonicus mortuus est, talis non amplius est, qui renuntiavit Canonicatu; vel enim renuntiavit ei simpliciter, vel ex causa Permutationis: si simpliciter, sim-
pliciter ipsa renuntiatione cessat esse Cano-
nicus; si ex causa Permutationis, cessat es-
se Canonicus illius Ecclesiæ, à qua ad aliam transit. Unde mirum non est,
quod in tali casu renuntiationis renuntian-
ti non amplius debeatur Mortuarium.

Judico ergo, deficientibus, vel non sufficientibus aliis bonis, debitum Victorini, apud Judæum contractum, ex Mortuario solvi posse, & debere. Nam 1. de-
bitum hoc præsumi meritò juxta num. 7.
potest fuisse contractum ex causa necessa-
ria, scilicet infirmitatis, ex qua ille ante
mortem decubuit multo tempore; conse-
quenter 2. aliis bonis deficientibus,
vel non sufficientibus, juxta dicta num. 6.
debuisset solvi à successore, vel ipsa Eccle-
sia, 3. quod verò alia bona, à Victorino
relicta, defecerint, vel non suffice-
rint, pater à posteriore; alias enim frustra
in hoc casu institueretur quæstio, unde sol-
vi hoc debitum possit, vel debeat. cùm
juxta dicta num. 3. 4. & 5. debita à defun-
cto beneficiario relicta, solvi debeant ex
bonis istius Patrimonialibus, tum Ec-
clesiasticis pro diversitate ipsorum debito-
rum, & indigentia defuncti, si talia ille
reliquerit. 4. Porro inter bona defun-
cti merito censi debet Mortuarium, quip-
pe ad quod ipse secundum dicta num. 8. ac-
quisivit: & hinc ex multarum Ecclesiæ-
rum praxi cedit hæredibus cum onere sol-
vendiinde expensas funeris, & alia defun-
cti debita, si talia adsint. 5. proinde
idem Mortuarium bene oppignorari à
Victorino pro mutuo accepto potuit, jux-
ta dicta num. 8. cit. Atque ita censeo,
considerato jure communi, nisi aliud ha-
beant statuta, & consuetudines particula-
res Ecclesiæ, quippe quæ juri communi de-
rogant: in quibus tamen statutis cautela
est, ut pro majori eorum firmitate confir-
matio eorum petatur à Sede Apostolica.

II.

CON-